

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. október 26–31.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

A II. Nemzetközi Eurázsiai Biztonsági Konferencia Minszkben.....	4
---	----------

Kelet-Ázsia.....	7
-------------------------	----------

Dél-Ázsia	10
------------------------	-----------

Délkelet-Ázsia.....	13
----------------------------	-----------

Közel-Kelet.....	16
-------------------------	-----------

Oroszország és a posztsovjet térség	20
--	-----------

Impresszum	24
-------------------------	-----------

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

A II. Nemzetközi Eurázsiai Biztonsági Konferencia Minszkben

Seremet Sándor

A II. Nemzetközi Eurázsiai Biztonsági Konferencia Minszkben

Második alkalommal került megrendezésre a fehérorosz fővárosban a [Nemzetközi Eurázsiai Biztonsági Konferencia](#), amelyen idén több mint 600 vendég vett részt. A rendezvényre 45 országból érkeztek magas beosztású politikai vezetők, elemzők és szakértők. A konferencia deklarált célja, hogy platformot biztosítson egy őszinte és nyitott vitára az eurázsiai biztonság kilátásairól, a fennálló világrend válságáról. A szervezők úgy vélik, hogy a világpolitika kulcsszereplői között krónikusak a katonai-politikai ellentétek, amelyek megoldására egyelőre nem látszik mód, hiszen a köztük lévő kommunikáció szinte teljesen megszűnt. A konferencia szervezője, a fehérorosz fél úgy véli, hogy egy igazságosabb világrend fenntartásához szükség volna egy az eurázsiai biztonsági architektúrát vízionáló Karta kidolgozására, amelyre akár a soron következő minszki konferenciák alatt lehetne sort keríteni.

A kétnapos rendezvény egy nagy plenáris ülésből és több tematikus panelből állt. Előbbin szóltak fel a magas rangú politikusok és a nemzetközi szervezetek képviselői. A [plenáris ülést](#) maga a fogadóország elnöke, Aljakszandr Lukasenka nyitotta meg, aki beszédében több igen fontos témát is érintett, kiváltképp a világrend átalakulására helyezve a hangsúlyt, a jelenlegi ugyanis szerinte nem teljesíti a rá rótt feladatokat. Az orosz külügyminiszter Szergej Lavrov felszólalásában az orosz külpolitikai álláspontot erősítette meg, amely értelmében egy olyan inkluzív biztonsági architektúra létrehozására lenne szükség, amely a Nagyobb Eurázsiai Partnerség kezdeményezésére épül, és mentes a regionális folyamatokba való külső beavatkozásoktól. Alexander Vulin szerb miniszterelnökhelyettes a nyugati világ hitelességének hiányára építette föl beszédét, míg Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a gazdasági semlegességről és a magyar külpolitika pragmatikusságából fakadó gazdasági eredményekről beszélt. A plenáris ülésen ezen kívül Szíria és Mianmar külügyminisztériumának vezetői, Bassam Sabbagh és Ko Hlaing, a Kínai Népköztársaság eurázsiai ügyekért felelős különleges képviselője, Li Hui, valamint a CSTO, CICA, FÁK és az SCO magas beosztású képviselői is felszóltak.

A plenáris előadásokon olyan témák kerültek megvitatásra, mint a szankciós politika hatásossága, a regionális biztonság és maga az Eurázsiai Biztonsági Karta, amelynek kidolgozására a következő konferenciákon kerülhet sor. A szakértők egyetértettek abban, hogy bár egy karta önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a problémákat megoldja, mindazonáltal a párbeszéd, amely annak összeállításához elengedhetetlen, lehet pozitív hatással a globális folyamatokra. Minszk több esetben is platformot biztosított a posztsovjeti térségben kialakult konfliktusok rendezésére, így például a [karabahi események](#) során 1994-ben a Minszki csoport vállalta a mediátori szerepet, de Minszkben tárgyaltak a felek 2014-ben és 2015-ben a [donbászi konfliktus során](#), és az orosz invázió után is Fehéroroszországban [tárgyaltak](#) először Moszkva és Kijev képviselői. Ezt a szerepet továbbra is fenn szeretné tartani, ezért kommunikációjában igen komoly hangsúlyt helyez a párbeszéd fontosságára és a kommunikációs csatornák nyitva tartására. Elemzők úgy vélik, hogy Fehéroroszország olyan országnak kívánja láttatni magát, amely hosszú távon gondolkodik, és érzi felelősségét a nemzetközi, ezen belül az európai biztonság rendszeréért. Pontosan emiatt volt Lukasenka

beszédének fő üzenete, hogy diplomáciai és politikai módszerekkel akadályozzák meg a globális világkonfliktus kirobbanását.

Érdekesség, hogy a konferencia előtti héten született a döntés arról, hogy a 2025-ben esedékes [választásokat](#) az év első hónapjában, január 26-án tartják majd, amelyeken a Lukasenka is indulni fog. Ezért az, hogy a biztonsági konferenciát maga az elnök nyitotta meg nem meglepő. Ezzel nem csak saját választói felé üzent, de nyugati partnerei felé is kommunikálhatott. 2020-ban a választások eredményét több európai ország is [elutasította](#), jelenleg igen kevés ország akkreditáltatott nagykövetet az országban, ezzel együtt Minszk számára fontos lenne az európai kapcsolatok helyreállítása is, előbbi ugyanis korábban igen jól egyensúlyozott Moszkva és a nyugati partnerek között. Az utóbbi négy évben erre már nem volt lehetősége.

Fehéroroszország továbbra is Oroszország legszorosabb szövetségese, ennek ellenére a hivatalos Minszk törekszik arra, hogy értelmezhető viszonyt ápoljon a többi nem keleti partnerével is. Erre a legjobb és talán legbölcsebb eszköz a párbeszéd lehetőségének felajánlása és annak helyszínének biztosítása. Ilyen lehet majd a Minszki Eurázsiai Biztonsági Konferencia is a jövőben. Bár naivitás lenne azt feltételezni, hogy egy ilyen, bár igen magas színvonalú rendezvény meg tudná oldani a jelenlegi világrend problémás kérdéseit, de az, hogy arra legalább vannak törekvések, már önmagában pozitív. Pláne úgy, ha figyelembe vesszük, hogy a rendezvényen több Európai Unió tagországból, de még az Egyesült Államokból is érkeztek szakértők.

A gyorselemzést készítette: Seremet Sándor

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

A japán kormányzó blokk elveszítette az alsóházi többségét

Japan Today, 2024. október 28.

A japán kormánypárt, a Liberális Demokrata Párt (LDP) és koalíciós partnere, a Komeito súlyos vereséget szenvedett a vasárnapi alsóházi választásokon, elveszítve eddigi többségét a képviselőházban. Az eredmények komoly csapást jelentenek Shigeru Ishiba miniszterelnökre, aki most kénytelen lesz támogatást keresni a koalíción kívülről a stabil kormányzás fenntartásához. Ishiba kifejezte szándékát egy új kormány létrehozására saját pártja vezetésével. Az ellenzéki pártok, amelyek liberális és jobboldali erőket is magukban foglalnak, nehézségekbe ütközhetnek a koalíció létrehozásában eltérő politikai céljaik miatt. A választások eredményei az LDP iránti bizalom csökkenését tükrözik, különösen a pártot sújtó „adománypénzek” botrány miatt, amely alapjaiban ingatta meg a 2012 óta tartó LDP dominanciáját. Még az is kevés lehet a többség visszaszerzéséhez, ha Ishiba visszafogadja a pártból korábban kizárt, függetlenként induló képviselőjelölteket, akik a botrány miatt nem kaptak hivatalos támogatást. Az LDP mindössze 200 helyet szerzett a 465 fős alsóházban. A fő ellenzéki párt, a Japán Alkotmányos Demokrata Párt (CDPJ) jelentős növekedést ért el, és 140 helyet szerzett, szemben a korábbi 98-cal. A párt vezére, Yoshihiko Noda elmondta, hogy a választók olyan pártot választottak, amely politikai reformokat akar véghez vinni, és az LDP átláthatósági problémáira hívta fel a figyelmet. Az LDP és Komeito koalíció korábban 288 helyet birtokolt, de most nem tudták elérni a 233 mandátumos többséget.

Forrás: [Japan's ruling bloc loses lower house majority](#)

Japán miniszterelnöke, Shigeru Ishiba november közepére találkozót szervez Xi Jinping kínai elnökkel

Japan Today, 2024. október 31.

Japán miniszterelnöke, Shigeru Ishiba első csúcstalálkozóját szervezi Xi Jinping kínai elnökkel, amelyre egy nemzetközi esemény keretében kerülhet sor november közepén. A japán miniszterelnök várhatóan részt vesz a november 15–16. között Peruban megrendezendő Ázsiai és Csendes-óceáni Gazdasági Együttműködés (APEC) fórum csúcstalálkozóján, valamint a november 18–19. között Brazíliában tartandó G20 vezetői találkozón. A kétoldalú találkozóra valószínűleg Peruban kerülhet sor. Ishiba várhatóan szorgalmazni fogja a japán tengeri termékek kínai exportjának mielőbbi újraindítását, miután Kína a múlt hónapban beleegyezett abba, hogy fokozatosan feloldja a Japánból érkező tengeri élelmiszerek behozatali tilalmát. Kína ezt a tilalmat azután vezette be, hogy a fukusimai atomerőműből tavaly augusztusban megkezdődött a kezelt radioaktív víz tengerbe engedése. Továbbá célja, hogy előmozdítsa a két ország közötti miniszteri szintű gazdasági párbeszédet is. Xi Jinping a hónap elején gratuláló üzenetet küldött Ishibának miniszterelnökké választása alkalmából, amelyben kifejezte reményét a „stratégiai és kölcsönösen előnyös” kapcsolatok előmozdítására.

Forrás: [Ishiba arranging 1st summit with China's Xi in November](#)

Dél-Korea légvédelmi rakéták szállítását fontolgatja Ukrajnának

Park Chan-kyong, SCMP, 2024. október 31.

Dél-Korea katonai felszerelést szállíthat Ukrajnának, miután Yoon Suk-yool dél-koreai elnök arra figyelmeztetett, hogy az észak-koreai csapatok vártnál hamarabb harcolhatnak Oroszországért, ami súlyos helyzetet eredményezne. A dél-koreai kormánypárt egyik képviselője, Yoo Yong-won elmondta, hogy a kormány fontolgatja a korábban leszerelt HAWK légvédelmi rakéták átadását Ukrajnának. Egy magas rangú dél-koreai biztonsági tisztviselő kijelentette, hogy az ország jelenleg nem tervezi halált okozó fegyverek szállítását Ukrajnának, először csak védelmi fegyverek biztosítását fontolgatja. A tisztviselő elmondta, hogy Észak-Korea ukrajnai katonai tapasztalatai és az esetleges orosz katonai technológia elsajátítása jelentős biztonsági kockázatot jelentene Dél-Koreára nézve. Ennek fényében Dél-Koreának figyelemmel kell kísérnie és elemeznie Észak-Korea katonai tevékenységeit.

Forrás: [South Korea mulls missile aid for Ukraine amid fears about North Korean troops in Russia](#)

Kína kész segíteni abban, hogy az Egyesült Államokkal való gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok visszatérjenek az eredeti kerékvágásba

Zhong Nan & Chen Weihua, China Daily, 2024. október 31.

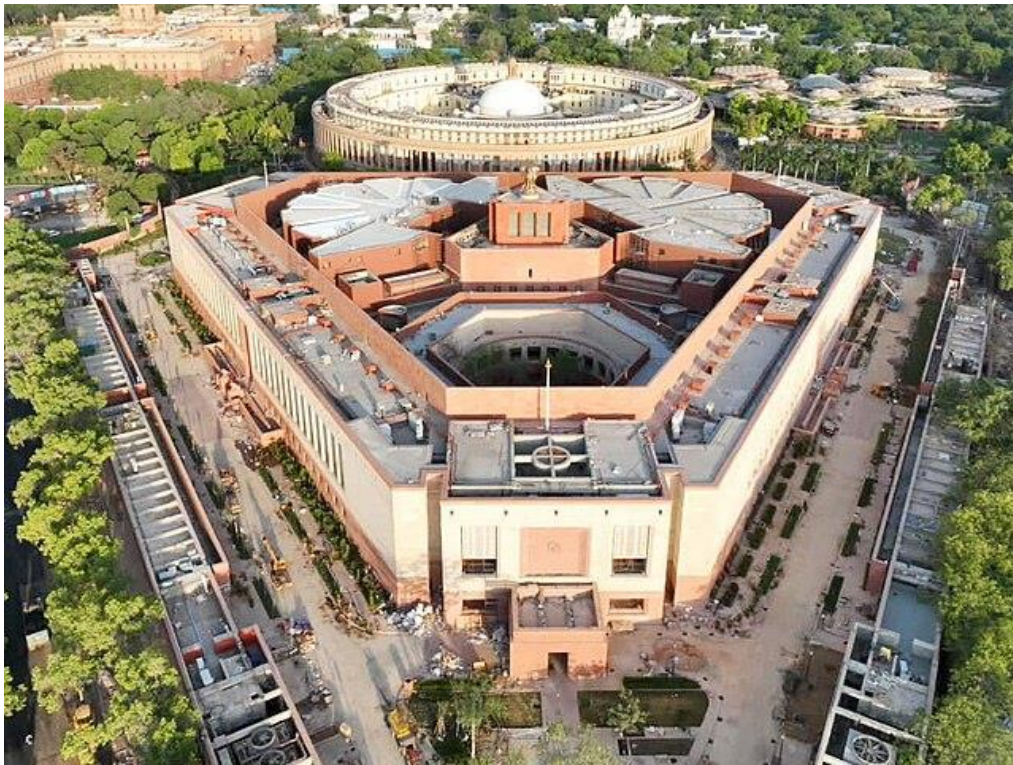
A Kínai Kereskedelmi Minisztérium bejelentette, hogy Kína nem ismeri el az Európai Unió (EU) végső határozatát, amely szerint további vámokat vetnek ki a kínai piacon gyártott elektromos járművekre (EV-k). A minisztérium kijelentette, hogy minden szükséges intézkedést megtesznek a vállalatok érdekeinek védelme érdekében. Az Európai Bizottság, az EU végrehajtó szerve, nemrég jelentette be, hogy befejezte az állami támogatás ellenes vizsgálatát, amelynek következményeként végleges ellensúlyozó vámokat vezetnek be a Kínában gyártott EV-kre. Ezek a vámok ötéves időszak végén járnak le, hacsak nem indítanak lejárati felülvizsgálatot addig. Kína panaszt nyújtott be a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) vitamegoldó mechanizmusához az EU ellen, mondván, hogy a vizsgálat irracionális és számos megfeleléségi problémával terhelt, valamint protekcionista lépés a "tisztességes verseny" álcája alatt. A Brüsszelben működő Kínai Kereskedelmi Kamara az EU-ban úgy véli, hogy a vámok nem növelik az EU elektromos járműgyártásának ellenállóképességét, és nem támogatják az innovációt vagy a munkahelyteremtést. Ehelyett politikailag motivált megközelítést képviselnek. A piaci megfigyelők figyelmeztettek arra, hogy ezek a további vámok valószínűleg fokozzák a kereskedelmi feszültségeket Kína és az EU között, és globális szinten növelhetik a kereskedelmi protekcionizmust az autóiparban.

Forrás: [EU tariffs on Chinese EVs face backlash](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

A Tata-Airbus Gujarat-i gyára hogyan alakítja át India védelmi képességeit

Sonali Sharma, DNA India, 2024. október 28.

Narendra Modi miniszterelnök és Pedro Sanchez spanyol miniszterelnök hétfőn felavatta a TATA-Airbus repülőgéppösszeszerelő létesítménykomplexumát Vadodarában. A létesítmény a C-295-ös repülőgépeket a TATA Advanced Systems Limited campusán fogja gyártani. Modi szerint „ez a C-295-ös repülőgépgyár az Új India új munkakultúráját tükrözi ... Amikor Gujarat miniszterelnöke voltam, elhatározták, hogy Vadodarában felállítanak egy gyárat, ahol vasúti kocsikat gyártanak. A gyárat rekordidő alatt fel is készítették a termelésre. Ma már más országokba is exportáljuk a gyárban gyártott metrókocsikat. Bízom benne, hogy a jövőben az ebben a gyárban készült repülőgépeket is exportálni fogják más országokba” – mondta. Ez az együttműködés a Tata Advanced Systems Ltd. (TASL) és a spanyolországi Airbus India első magánszektorbeli katonai repülőgéppösszeszerelő üzemét (FAL) jelenti, ami növeli a nemzet repülőgépipari képességeit. A TASL vadodari kampuszán található üzem része annak a 2021-es megállapodásnak, amelynek értelmében India 56 C-295 katonai szállító repülőgépet szerez be az Airbustól. A megállapodás értelmében az Airbus 16 repülőgépet közvetlenül Spanyolországból szállít, míg a fennmaradó 40-et a TASL Indiában fogja gyártani.

Forrás: [Tata-Airbus C-295 facility: Know how Tata-Airbus factory in Gujarat will transform India's defence capabilities](#)

India védelmi exportja 2,6 milliárd dollár – az USA, Franciaország és Örményország a legfőbb vásárlók

Firstpost, 2024. október 28.

Az Indiában gyártott fegyverek és egyéb védelmi berendezések iránt nagy a kereslet a tengerentúlon. Az USA, Franciaország és Örményország az indiai fegyverek három legnagyobb vásárlója, így a teljes katonai értékesítés 21 083 millió rúpiára (2,6 milliárd dollár) emelkedett 2023-ban. Hivatalos források alapján megállapítható, hogy az indiai állami és magánszektorbeli vállalatok jelenleg nagy mennyiségű fegyvert, lőszert és gyújtószerkezetet szállítanak mintegy 100 országba. Emellett néhány komplett fegyverrendszert és platformot, köztük BrahMos szuperszonikus cirkálórakétákat, Dornier-228-as repülőgépeket, tüzérségi ágyúkat, radarokat, Akash rakétákat, Pinaka rakétákat és páncélozott járműveket exportálnak az indiai vállalatok. Örményország India legnagyobb megrendelője a „kész” fegyverrendszerek terén, köztük az Akash légvédelmi rakétarendszereknek, a Pinaka többindítós rakétarendszereknek és a 155 mm-es tüzérségi lövegeknek.

Forrás: [India's defence exports at \\$2.6 bn; US, France and Armenia top buyers](#)

Nőtt az importra szóló akkreditívek nyitása Bangladesben

Dhaka Tribune, 2024. október 31.

A Bangladesi Bank adatai szerint szeptemberben nőtt az importra szóló akkreditívek nyitása. A Bangladesh Bank adatai szerint az akkreditívek nyitása szeptemberben 6,7 milliárd dollárra nőtt a tavaly szeptemberi 5,37 milliárd dollárhoz képest. Az adatok szerint az LC-nyitás 6,74%-kal, 15,59 milliárd dollárra csökkent a 25. pénzügyi év július-szeptemberében, szemben a 24. pénzügyi év azonos időszakának 16,71 milliárd dollárjával. Július-augusztusban az Awami Liga-kormány elleni, diákok által vezetett tömeges tüntetései, majd pedig a kormány bukása számos gazdasági problémát okozott az országban. Bankárok szerint az üzleti tevékenységek szeptember elején kezdtek helyreállni, bár még mindig maradtak bizonytalanságok. A kormányzati import is hozzájárulhat az LC-nyitás szeptemberi megugrásához. Július és szeptember között az adatok szerint jelentősen csökkent az LC-nyitások száma a beruházási gépek és a kőolajimport esetében, amelyek 40,9%-kal, illetve 26%-kal estek vissza az előző év azonos időszakához képest. Az LC-kiegyenlítések szintén kismértékben csökkentek, 16,21 milliárd dollárra a 25. pénzügyi év július-szeptemberében az előző év azonos időszakának 16,61 milliárd dollárjáról. A Bangladesi Bank a devizatartalékaiból bocsátott rendelkezésre dollárt, hogy kielégítse a kormányzati import magas keresletét. Banglades bruttó devizatartaléka a Nemzetközi Valutaalap irányelvei szerint október 23-án 19,8 milliárd dollárt ért el a 2021 decemberi 46 milliárd dollárról.

Forrás: [LC openings up in September](#)

A SLIIT Srí Lanka első számú nem állami egyeteme országosan a 3. helyen áll a Times Higher Education World University Rankings 2025-ös rangsorában

Adaderana, 2024. október 31.

Az oktatási kiválóságát megerősítő, mérföldkőnek számító eredményével a Sri Lanka Institute of Information Technology (SLIIT) Srí Lanka első számú nem állami felsőoktatási intézménye lett, miközben az országos egyetemek között a harmadik helyet szerezte meg. Ezen túlmenően, példátlan mércét állítva az iparági relevancia terén, a SLIIT a tekintélyes Times Higher Education World University Rankings 2025 szerint az ország első számú egyetemeként áll az iparorientált diplomát adó képzések tekintetében. A kiemelkedő elismerés igazolja a SLIIT elkötelezettségét az akadémiai és a valós ipari igények összekapcsolása iránt. A világ legjobb egyetemeit tartalmazó végleges lista hírneve bizalmat ébreszt a SLIIT-nek a Srí Lanka-i egyetemek között elfoglalt harmadik helyezése iránt. A rangsor gondosan kiválasztott teljesítménymutatókat használ, hogy megbízható betekintést nyújtson az oktatás, a kutatás, a nemzetközi kilátások, a tudásátadás és az ipari kapcsolatok terén. Ezeket a mutatókat megfelelően súlyozzák a végső rangsor meghatározásához, így holisztikus képet adnak az intézmény teljesítményéről.

Forrás: [SLIIT crowned Sri Lanka's No. 1 Non-State University, standing 3rd nationwide in Times Higher Education World University Rankings 2025](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Nagy várakozások előzik meg Malajzia ASEAN elnökségét

Shannon Teoh, The Straits Times, 2024. október 31.

Malajzia a 2025-ös ASEAN-elnökséget a fokozott diplomáciai tevékenység háttérében tölti be, amely növelte a várakozásokat azzal kapcsolatban, hogy Anwar Ibrahim miniszterelnök kormánya mit tud elérni az általában kevésbé dinamikus délkelet-ázsiai blokk élén. A súlyosbodó mianmari válságnál is jobban figyelik majd Malajzia elnökségét az ASEAN másik kulcsfontosságú kihívása, a dél-kínai-tengeri elhúzódó vita kapcsán, tekintettel az Anwar-kormány és Peking közötti növekvő közelségre. Az ASEAN régóta vallott álláspontja, miszerint nem avatkozik be tagjai belügyeibe, és szilárd elkötelezettsége, hogy csak konszenzus alapján cselekszik, azonban továbbra is akadályozza a gyors előrelépést mind a mianmari, mind a kínai helyzet tekintetében. Kamarulnizam Abdullah professzor, az Ikmas főmunkatársa és alapító vezetője az ST-nek elmondta: „Azok, akik ebből a szempontból nézik... a gyors válaszokat, az ASEAN nem így működik”. Az Ikmas „tudáspartner” Malajzia ASEAN-elnökségében, a kormány konzultál az intézettel, és potenciálisan figyelembe veszi a javaslatokat. Elmondta, hogy az úgynevezett ASEAN be nem avatkozásra és konszenzusépítésre épülő útja tiszteletet váltott ki Pekingből, „mert Kína is az ASEAN-ra támaszkodik, mint a Nyugat felé vezető csatornára”. A diplomáciában az optika és a megítélés játéka azonban gyakran kétélű kard. Míg Anwar hatalmas befektetése a Kínával való bizalomépítésbe segíthet előbbre jutni a vitatott vízi utak kérdésében – különösen a Peking és Manila közötti növekvő feszültségek miatt –, addig egyre többen megkérdőjelezzik, hogy Malajzia képes-e becsületes közvetítő lenni Kína és az ASEAN között, tekintve, hogy Kuala Lumpur mennyire elfordul a Nyugattól.

Forrás: [Great expectations as Malaysia is set to head Asean in 2025](#)

Visszaesett a Sara Duterte alelnök iránti bizalom és teljesítményének megítélése a harmadik negyedévben egy friss közvélemény-kutatás szerint

Ray Mendoza, The Manila Times, 2024. október 31.

Sara Duterte alelnök bizalma és teljesítményének megítélése jelentősen visszaesett 2024 harmadik negyedévében, míg ifjabb Ferdinand Marcos elnök, Francis Escudero szenátusi elnök és Martin Romualdez házelnök megítélése stabil maradt – derül ki az OCTA Research legfrissebb felméréséből a Fülöp-szigeteken. A 2024. szeptember 4-7. között végzett Tugon ng Masa felmérésében Duterte bizalmi megítélése a második negyedévi 65 százalékról hat százalékponttal 59 százalékra csúszott vissza, míg teljesítményének megítélése nyolc százalékponttal 52 százalékra csökkent az ugyanezen negyedévi 60 százalékról. Marcos bizalmi indexe eközben statisztikailag nem változott a második negyedévi 71 százalékról 69 százalékra, ami a hibahatáron belül van, míg a teljesítményére vonatkozó értékelések szintén enyhén csökkentek, 68 százalékról 66 százalékra, ami szintén a hibahatáron belül van.

Forrás: [Sara's trust, performance ratings slide in Q3 – poll](#)

Thaiföld felgyorsítja a 6 új repülőtér építésére vonatkozó tervek végrehajtását VNA, Vn Express, 2024. október 31.

A thaiföldi közlekedési minisztérium hat repülőtér fejlesztési és építési projektjét gyorsítja fel azzal a céllal, hogy a régió közlekedési csomópontjává váljon. Manaporn Charoensri thai közlekedési miniszterhelyettes hétfőn, miután részt vett a Fülöp-szigeteken megrendezett 59. Polgári Légiközlekedési Főigazgatóság (DGCA) konferenciáján, elmondta, hogy az utasok száma az előrejelzések szerint a következő 20 évben globálisan várhatóan megduplázódik, ami kiemeli a jelentős infrastrukturális beruházások szükségességét, különösen az ázsiai-csendes-óceáni térségben. A konferenciát követően a minisztérium felvázolta a légi közlekedés jövőjéről szóló jövőképét, amely az utasforgalom növekedésével, az infrastruktúra fejlesztésével és az utazás megkönnyítésével számol. Arra is ösztönözte a DOA-t, hogy fontolja meg a fenntartható és inkluzív repülőtéri infrastrukturális beruházásokat országszerte, beleértve a kapacitásnövelő projekteket és hat új repülőtér építését Mukdahanban, Bueng Kanban, Satunban, Phayaóban, Kalasinban és Phatthalungban. Danai Ruengsorn, a DOA főigazgatója kijelentette, hogy a hivatal minden régióban fel fogja gyorsítani az infrastruktúra fejlesztését. Jelenleg megvalósíthatósági tanulmányok készülnek a jövőbeli repülőterek építésére, Mukdahan és Bueng Kan repülőterei a tervezés és a környezeti hatásvizsgálat (EIA) szakaszában vannak.

Forrás: [Thailand speeds up plans to construct 6 new airports](#)

Indonéziában a motorkerékpáreladások várhatóan elérik a 6,7 millió darabot 2025-ben

Medikantyo Adhikresna, JakartaGlobe.id, 2024. október 31.

Az Indonéziai Motorkerékpáripari Szövetség (AIS) előrejelzése szerint az indonéziai motorkerékpáreladások jövőre elérik a 6,7 millió darabot, szemben a 2024 végére várható 6,5 millió darabos értékkel. „Az idei értékesítési célt 6,35 és 6,45 millió darab közé becsülik, remélhetőleg elérve a 6,5 milliót. A jövő évi keresletet 6,4 és 6,7 millió darab közé becsüljük” – mondta Johannes Loman, az AIS elnöke szerdán az Indonéziai Motorkerékpár Show (IMOS) 2024 elnevezésű kiállításon. A 2024 januárjától szeptemberig tartó időszakban a motorkerékpáreladások összesen 4,87 millió darabot tettek ki, ami 3,19%-os növekedést jelent 2023 azonos időszakához képest. Faisol Riza ipari miniszterhelyettes szerint az IMOS 2024 növekedést jelent Indonézia motorkerékpár ágazata számára, különösen a globális gazdasági bizonytalanságok miatt. „Indonéziában a motorkerékpárértékesítések növekedtek a tavalyi évhez képest – ez lenyűgöző eredmény.” Ezzel szemben az Indonéz Autóipari Szövetség (Gaikindo) nemrégiben 1,1 millióról 850 000 darabra csökkentette a 2024-es autóeladási célját.

Forrás: [Indonesia's Motorcycle Sales to Reach 6.7 Million Units in 2025, AISI Projects](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Közös hadgyakorlatot tart Irán és Szaúd-Arábia a Vörös-tengeren

الشروق, Shorouk News, 2024. október 25.

Az iráni haditengerészet parancsnoka, Sahrám Iráni admirális közleményében tudatta, hogy Szaúd-Arábia vezetése felkérte országát egy közös hadgyakorlatban való részvételre. „Szaúd-Arábia kérte, hogy szervezzünk közös gyakorlatokat a Vörös-tengeren” – idézte az ISNA iráni hírügynökség. „A koordináció folyamatban van, és mindkét fél delegációja meg fogja tartani a szükséges konzultációkat a gyakorlati lebonyolításról” – közölte az admirális, majd hozzátette, hogy Oroszország és Omán is részt vesznek a tervezett eseményen. Ezzel egyidejűleg az is kiderült, hogy nem ez lesz az első közös gyakorlat a szaúdi és iráni fél között. „A Szaúdi Királyi Haditengerészeti Erők a közelmúltban közös hadgyakorlatot tartottak az iráni haditengerészettel és az Ománi-öböl más országaival együtt” – mondta Turki al-Málíki dandártábornok, a Szaúd-arábiai Királyság Védelmi Minisztériumának szóvivője.

Forrás: [السعودية وإيران تجريان مناورات عسكرية مشتركة في بحر العرب](#)

Izrael offenzívát indított Irán ellen

الجزيرة, Al Jazeera, 2024. október 26.

Izrael légicsapásokat intézett Irán ellen. Az izraeli hadsereg szerint iráni katonai létesítményeket céloztak meg. A Forradalmi Gárdához közel álló iráni hírügynökség szerint az iráni főváros nyugati és délnyugati részén lévő katonai támaszpontokat támadták, de egyelőre tagadják, hogy az izraeli vadászgépek valódi kárt okoztak volna. Az Izraeli Védelmi Erők szerint a csapások válaszul szolgáltak „az iráni rezsim több hónapja tartó folyamatos támadásaira”, valamint, hogy október 1-jén iráni rakétacsapások érték Izraelt. Az Egyesült Államokat előzetesen tájékoztatták az offenzíváról, de a Pentagon közlése szerint nem vettek részt a műveletben.

Forrás: [إسرائيل تشن هجوما على إيران وانفجارات تهز طهران](#)

Muktada asz-Szadr: az Iránt ért izraeli bombázás a nemzetközi jog megsértése وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. október 26.

Izrael Irán elleni támadása a nemzetközi jog megsértése, jelentette ki október 26-án Muktada asz-Szadr, az iraki síita nemzeti mozgalom vezetője. Ez nem más, mint „agresszió egy független, szuverén állam ellen, és a nemzetközi jog egyértelmű megsértése a terrorista entitás és támogatója, az Egyesült Államok részéről” – fogalmazott az X platformon közzétett nyilatkozatában. Szadr folytatta: „Azonban ez [az izraeli bombázás] túl kicsi és jelentéktelen ahhoz, hogy elítéljék [...]. Az izraeli támadás gyenge volt, ami az iráni álláspont szilárdsága és a palesztinai és libanoni ellenálló erők bátorsága miatt mutatja, hogy mekkora zavar és aggodalom veszi körül [a zsidó államot] és támogatóit” – mondta. Szombat hajnalban az izraeli hadsereg négy órával a támadást követően bejelentette az Irán elleni offenzíva befejezését, a perzsa ország pedig megerősítette, hogy sikeresen visszaverte „a cionista entitás kísérleteit [...]”.

Forrás: [الصدر: القصف الإسرائيلي على إيران تعد على القانون الدولي](#)

Az Egyesült Arab Emírségek célja, hogy 2050-re a járművek 50%-a elektromos legyen

Arabian Business, 2024. október 27.

Az Egyesült Arab Emírségek vezetése azt a célt tűzte ki, hogy 2050-re az országban közlekedő összes jármű 50%-a elektromos legyen. Az arab államban működő vezető vállalatok szintén proaktívan állnak a kérdéshez, és a bejelentést követően szinte azon nyomban felajánlották támogatásukat. A „Road2.0 powered by UACA” kezdeményezés vállalati aláírói nyilatkozatot tettek közzé szándékukról a zero károsanyagkibocsátású járművek népszerűsítésére. Mohamed Szaíd al-Nuaími, az Éghajlatváltozási és Környezetvédelmi Minisztérium helyettes államtitkára elmondta: „A Road2.0 jelentős lépést jelent a tisztább és zöldebb jövő felé vezető úton. Az együttműködés erejét hangsúlyozva kiemeli a köz-magán partnerség fontosságát az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé vezető cselekvésben.”

Forrás: [UAE targets 50% share of all vehicles being electric by 2050 as top companies pledge support](#)

Iraki külügyminiszter: félő, hogy terroristák szivárognak be Szíriából

العربية, Al Arabiya, 2024. október 27.

Fuád Huszein iraki miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter Párizsban, a Libanon támogatására rendezett nemzetközi találkozó alkalmával francia újságírókkal folytatott megbeszélésen azt mondta, hogy „a háború folytatódása a régióban veszélyezteti a nemzetbiztonságot, és megnyitja az utat a terroristák előtt, hogy újraszervezzék soraikat és támadásokat indítsanak”. A külügyminiszter szerint mindez veszélyt jelent a régió biztonságára és békéjére, és a jelenlegi szakaszban „összehangolt nemzetközi erőfeszítésekre van szükség a jogsértések megállítására és annak biztosítására, hogy a háború ne terjedjen ki”. Fuád Huszein hozzátette, hogy a háború fokozódásával megnyílik az esély az Iszlám Állam terrorszervezet előtt, hogy újfent megerősödjön, és a káosz lehetőséget teremthet arra, hogy terroristák szivárognak át szíriai területekről Irakba.

Forrás: [وزير الخارجية العراقي من باريس: نخشى تسلل قوات داعش من أراضي سوريا](#)

Jelentős gazdasági növekedésre kerülhet sor az Egyesült Arab Emírségekben

Arabian Business, 2024. október 29.

A UBS előrejelzése szerint az Egyesült Arab Emírségek GDP-növekedése 2025-ben várhatóan meghaladhatja az 5%-ot. Az arab ország gazdaságának optimista növekedési kilátásai szoros összhangban vannak a Nemzetközi Valutaalap (IMF) legutóbbi becsléseivel. Az IMF a közelmúltban fenntartotta az Egyesült Arab Emírségek GDP-növekedésére vonatkozó előrejelzését, amely 2024-ben 4, míg 2025-ben pedig 5,1%-os lesz.

Forrás: [UAE's GDP growth expected to top 5% in 2025, UBS forecasts](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

MVM fiók nyílik Azerbajdzsánban

Caliber.az, 2024. október 29.

Fióktelepet nyitott Azerbajdzsánban az MVM Csoporthoz tartozó magyar MVM Upstream Private Limited. Magát a fióktelepet 2024. augusztus 30-án jegyezték be, de a működési folyamat most veszi kezdetét. A nyitás alapja, hogy az MVM június 5-én 5%-ot szerzett a Shah Deniz projektben és 4%-ot az SCPC-ben. Előbbiben az MVM-en kívül a BP (29,99%), a LUKOIL (19,99%), a TPAO (19%), a CQD (16,02%), és a Nico (10%) vesz részt. A Shah Deniz a Kaszpi-tenger legnagyobb lelőhelye. A mező gáz- és kondenzátumtermelése 2006 decemberében kezdődött, és jelenleg két fúró állomáson zajlik.

Forrás: [Венгерская энергетическая компания открывает филиал в Азербайджане](#)

Tbilisziben járt Orbán Viktor

Newsgeorgia.ge, 2024. október 29.

Orbán Viktor magyar miniszterelnök Tbiliszibe látogatott, ahol találkozott Irakli Kobahidze grúz miniszterelnökkel. A magyar miniszterelnök hangsúlyozta a grúz kormány támogatását, és elmondta, hogy az ország készen áll az európai integrációra. Megjegyezte, hogy Grúziában a választások szabadon és tisztességesen zajlottak, és fontos lépésnek nevezte azokat az EU felé vezető úton. Orbán szerint Grúzia az évtized végére az Európai Unió tagjává válhat. A grúz vezetés fontos szövetségesének tartja Magyarországot Európában és ezt ezúttal is kifejezték. 13 uniós ország azonban leszögezte, hogy Orbán Viktor a saját nevében beszél, és nem képviseli az egész Európai Unió véleményét.

Forrás: [«Мы стояли на стороне мира» — объявил Орбан по итогам визита в Грузию](#)

Örményország fontos összekötő kapocs az EaEU és a Közel-Kelet között

Armenpress.am, 2024. október 31.

Örményország szolgálja ki az EaEU és Irán közötti kereskedelmi forgalom 13,5%-át, mondta Gevorg Papoyan gazdasági miniszter a nemzetgyűlés bizottságainak ülésén, ahol a 2025-ös költségvetési tervezetet vitatták meg. Papoyan megjegyezte, hogy Örményország az egyetlen EAEU-ország, amelyik határos Iránnal. Korábban a kereskedelmi forgalom körülbelül 300 millió dollár volt, de a szabadkereskedelmi megállapodásnak köszönhetően az értéke 700 millió dollárra nőtt. Örményország az Egyesült Arab Emírségekhez legközelebbi EAEU-ország is, ami új lehetőségeket nyit meg a turizmus és a kereskedelem számára. 2024 első felében az EAEU-országok nettó befektetései Örményországban 22,5 millió dollárt [tettek ki](#).

Forrás: [Армения обслуживает 13,5% товарооборота ЕАЭС-Иран](#)

Orosz-azeri cseremegállapodással oldhatják meg az ukrainai gáztranzitot

Platon Scsukin, Lenta.ru, 2024. november 1.

A magyar és a szlovák cégek közel állnak ahhoz, hogy aláírják a 12-14 milliárd köbméter azerbajdzsáni gáz Ukrajnán keresztül történő szállítására vonatkozó szerződést. A megállapodás szerint Oroszország és Azerbajdzsán közötti csereügyletek mentén zajlana a szállítás: az Oroszországban kitermelt gáz azerbajdzsáni tulajdonként kerülne a vezetékbe, a Gazprom pedig az azerbajdzsáni lelőhelyeken kitermelt gázra kap tulajdonjogokat. Ez biztosítja a tranzitot az Oroszország és Ukrajna közötti szerződés decemberi lezárása után. A Szudzsa állomásra a Socar szállítja a gázt, ezután pedig a magyar MVM Zrt. és a szlovák Slovensky Plynarensky Priemysel AS tovább szállítja majd a gázt Európába. Hasonlóan működik jelenleg az olaj tranzit a Lukoil ért szankciók után is. Ha az üzlet létrejön, és ezt Kijev is jóváhagyja, Ukrajna továbbra is tranzitdíjra tehet szert, de immár az európai cégektől.

Forrás: [Венгрия и Словакия нашли способ поставлять газ через Украину](#)

Üzbegisztán bízik az ECO-val megkötött együttműködések kiszélesítésében

Uzdaily, 2024. október 27.

Bakhtiyor Saidov üzbég külügyminiszter megbeszélést folytatott Aszad Majeed Khannal, a Gazdasági Együttműködési Szervezet (ECO) főtitkárával. A találkozó során a felek hangsúlyozták az elmúlt év során Taskentben tartott 16. ECO-csúcstalálkozó jelentőségét, amelynek témája „Együtt a gazdasági stabilitás és fejlődés felé” volt. A taskenti találkozó során mindkét fél különös figyelmet fordított Shavkat Mirziyoyev üzbég elnök kezdeményezéseire, melyek elősegítik az ECO keretében történő gazdasági együttműködések végrehajtását. A találkozó végén Bakhtiyor Saidov kihangsúlyozta, hogy Üzbegisztán nagy jelentőséget tulajdonít az ECO keretein belüli együttműködés megerősítésének.

Forrás: [Узбекистан и ОЭС: Дальнейшее развитие сотрудничества в рамках Организации](#)

Az üzbég elnök pártja nyerte választásokat

Gazeta, 2024. október 28.

Az üzbég Központi Választási Bizottság előzetes adatai alapján a 2024. október 27-i üzbegisztáni törvényhozói kamarai választásokon a kormányzó O'zLiDeP a 150 képviselői helyből 64-et, azaz 42,7%-t szerzte meg, míg a Milliy Tiklanish (O'zMTDP) 29 helyet (19,3%), az Adolat 21 helyet (14%), az O'zXDP 20 helyet (13%), az Ökopárt (O'EP) pedig 16 helyet (10,7%) szerzett meg. Az üzbég parlamenti választások során több mint 19,944 millió regisztrált választópolgár vehetett részt, melynek 74,72%-a, azaz 15 027 527 (1 015 948 előrehozott) járult az urnákhoz. Külföldön összesen 140 388 üzbég állampolgár élt szavazati jogával (132.667-en előrehozottan). A további előzetes adatokból az is kiderült, hogy az O'zLiDeP-ből 26 képviselő került be a törvényhozásba pártlisták alapján (5 194 041, azaz a leadott szavazatok 34,75%-a). A Milliy Tiklani 14 mandátumot szerzett (2 812 493, 18,82%), a Népi Demokratikus Párt 13 mandátumot (2 558 016, 17,11%), az Adolat 12 mandátumot (2 420 857, 16,2%) és az Ökológiai Párt 10 mandátumot (1 960 764, 13,12%). Az egyéni választókerületekben az UzLiDep 38, a Milliy Tiklanish 15, az Adolat 9, a PDPU 7, az Ökológiai Párt 6 képviselői helyet szerzett.

Forrás: [УзЛиДеП получила больше всего мест в Законодательной палате Олий Мажлиса](#)

Kirgizisztán és Kína a zöld gazdaság területén erősíti kapcsolatait

Central Asia News, 2024. október 28.

Kína adott otthont a Kína és a közép-ázsiai országok közötti együttműködés tizenegyedik fórumának, melyen a kirgiz delegációt Edil Baisalov, a kirgiz Miniszteri Kabinet helyettes vezetője képviselte, aki több a zöld gazdaság bővítését célzó javaslatot is tett a régiók közötti partnerség fejlesztésére. A zöld gazdaság fejlesztése mellett a fórum középpontjában elsősorban a Kína és Közép-Ázsia közötti környezetvédelmi menetrend és a fenntartható fejlődés kérdései álltak. A kirgiz képviselő beszédében innovatív megközelítést javasolt a környezeti problémák megoldására az adósságkötelezettségek energiaprojekteké történő átalakításának mechanizmusa révén. Baisalov szerint egy ilyen módszer hatékony eszközzé válhat a fejlődő országok támogatására az éghajlati kihívások elleni küzdelemben. Ezen kívül a kirgiz Miniszteri Kabinet helyettes vezetője kiemelte Kirgizisztán azon szándékát is, hogy az évszázad közepére szén-dioxid-semlegességet érjen el. Ezzel összefüggésben pedig Baisalov bemutatta Kirgizisztánnak a következő öt évre vonatkozó cselekvési programját, és bejelentette a 2027-re tervezett Bishkek+25 csúcstalálkozót.

Forrás: [Киргизия намерена укрепить связи с Китаем в «зеленой экономике»](#)

Kirgizisztán ratifikálta a Kazahsztánnal való szövetségi kapcsolatok elmélyítéséről szóló szerződést

[Gulmira Abdrakhmanova](#), Kazinform, 2024. október 29.

A kirgiz Jogorku Kenesh nemzetközi ügyekkel, védelemmel, biztonsággal és migrációval foglalkozó bizottsága harmadik olvasatban is jóváhagyta a Kirgizisztán és Kazahsztán közötti szövetséges kapcsolatok elmélyítéséről és bővítéséről szóló, 2024. április 19-én Asztanában aláírt szerződés ratifikálásáról szóló törvénytervezetet. A várakozások szerint ez a dokumentum további lendületet ad majd a Kazahsztán és Kirgizisztán közötti kétoldalú együttműködések átfogó fejlesztésének politikai, katonai, gazdasági, beruházási, tranzit, közlekedési, energetikai, tudományos és kulturális területeken egyaránt.

Forrás: [В Кыргызстане одобрили ратификацию договора об углублении союзнических отношений с Казахстаном](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720